



**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-297/23-E

Název	Základní škola a Mateřská škola Pustá Kamenice
Sídlo	569 82 Pustá Kamenice 118
E-mail	zs.pustakamenice@seznam.cz
IČO	71 009 469
Identifikátor	600 100 189
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. et Mgr. Jana Kulichová
Zřizovatel	obec Pustá Kamenice
Místo inspekční činnosti	Pustá Kamenice 118 Pustá Kamenice 64
Inspekční činnost na místě	13. až 15. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Pustá Kamenice (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

Vzdělávání v mateřské škole probíhá v jedné věkově smíšené třídě podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Život mezi kamarády, aneb školka plná zábavy*. Zapsáno zde bylo 15 dětí. Dvě z nich byly v posledním ročníku před nástupem do základní školy, jedno s odkladem povinné školní docházky a jedno s odlišným mateřským jazykem. Vzděláváno je zde i jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami.

V základní škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo ve dvou třídách 23 žáků prvního až pátého ročníku (kapacita 30). Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Tvořivá škola*.

Do školní družiny bylo v době inspekční činnosti přihlášeno 23 účastníků zájmového vzdělávání (kapacita 30). Činnost probíhá podle Školního vzdělávacího programu školní družiny *Tvořivá družina*.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy je plánovité a efektivní. Je postaveno na účinných pravidlech, která umožňují naplňovat reálnou koncepci, kterou ředitelka školy zpracovává a účinně vyhodnocuje každé dva roky. Strategické cíle rozvoje jsou účelně formulovány a reagují na potřeby školy. Jednotlivé kroky a podmínky, které jsou nutné pro dosažení stanovených cílů, byly identifikovány a rozpracovány. Při postupném naplňování stanovených priorit využívá ředitelka školy své dlouholeté pedagogické zkušenosti a znalosti místních podmínek.

Řízení mateřské školy si ve své kompetenci ponechala ředitelka školy, která se problematice předškolního vzdělávání aktivně věnuje a poskytuje učitelkám i metodické vedení. Účelně realizuje hospitační a kontrolní činnost, která je založena na častém osobním kontaktu se všemi zaměstnanci školy i na pravidelném hodnocení a sebehodnocení pedagogů. Vzdělávací proces v mateřské škole zajišťují dvě odborně kvalifikované učitelky a jedna asistentka pedagoga. Uvedené složení podporuje možnost ve větší míře individualizovat vzdělávací proces. V základní škole zajišťují vzdělávací proces společně s ředitelkou i dvě odborně kvalifikované učitelky a jedna z nich vykonává funkci vychovatelky školní družiny. Snaha všech zúčastněných o vytváření partnerského prostředí a přátelské vztahy mezi zaměstnanci podporují příjemné učební prostředí. Celkové sociální klima školy kladně ovlivňuje také její menší velikost a rodinná atmosféra.

Ředitelka školy podporuje další vzdělávání pedagogů, které vychází z potřeb školy, ale i ze zájmu učitelek. V poslední době bylo zaměřeno na revizi školního vzdělávacího programu, informatiku, podporu environmentálního vzdělávání a na využívání kooperativních metod a forem výuky.

Mateřská a základní škola působí ve společné budově. Za výrazné podpory zřizovatele se daří zkvalitňovat materiální podmínky vzdělávání. Ke zlepšení materiálních podmínek mateřské školy přispěla nově vybudovaná samostatná ložnice pro odpolední odpočinek dětí, která je vhodně uspořádána a vybavena i pro klidové aktivity dětí, které nespí. Kvalitu poskytovaného vzdělávání příznivě ovlivňuje také vytvoření tematických herních koutků, kde mohou děti pracovat jednotlivě nebo v menších skupinách. Výškově uzpůsobený prostor pro realizaci sebeobslužných průběžných svačin dětí ve třídě podporuje jejich samostatnost. Od minulé inspekční činnosti proběhla částečná rekonstrukce školy. Didaktické pomůcky

jsou doplňovány průběžně včetně interaktivních pomůcek podle finančních možností. Postupně je obměňován školní nábytek, monitory a počítače.

Zájmové vzdělávání ve školní družině je realizováno v jedné kmenové učebně (první třída), která působí útulným dojmem a umožňuje také relaxaci účastníků zájmového vzdělávání. K pohybovým a tvořivým aktivitám je dětmi i žáky využívána prostorná školní zahrada a obecní sportovní hřiště.

Finanční prostředky škola získává také z doplňkové činnosti (vaření pro cizí strážníky), rozvojových programů (doučování), rovněž z Národního plánu obnovy (učební pomůcky a prevence digitální propasti) a také ze sponzorských darů.

Výhodou školy je vlastní školní jídelna, která umožňuje čerstvost a rozmanitost přípravy stravy. Pestrý jídelníček, nabídka ovoce a nápojů v průběhu celého dne motivují děti k vytváření vhodných stravovacích návyků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizovaný školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání zohledňuje prostředí a možnosti školy, obecně vypovídá o její koncepci a cílech vzdělávání zaměřených na podporu rozvoje osobnosti dětí. Integrované bloky respektují jednotlivé vzdělávací oblasti. Následné rozpracování do konkrétní nabídky zohledňuje vždy všechny oblasti, plánované aktivity jsou diferencovány s ohledem na věk dětí.

Vzdělávací proces v mateřské škole je kladně ovlivněn menším počtem zapsaných dětí. Vzdělávání probíhalo v klidné a vstřícné atmosféře, což výrazně podporuje i plynulý režim s průběžnou sebeobslužnou svačinou a dostatečný prostor pro možnost dokončit vlastní hru nebo didakticky zaměřené činnosti. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevovala vzájemná důvěra, zdvořilost a pomoc. Styl práce učitelek byl podporující a empatický. Připravená ranní nabídka byla velmi pestrá, děti měly možnost samostatného výběru. V hlavním vzdělávacím čase probíhaly činnosti převážně frontálně, ale s ohledem na využívání různorodých metod a forem práce se jich děti většinou účastnily aktivně. Vhodně byla učitelkami zařazována i skupinová logopedická prevence. Řečové schopnosti a dovednosti dětí jsou účelně podněcovány i pravidelně realizovanými individuálními logopedickými chvilkami. V přirozených situacích se děti učily správnému sociálnímu chování a rozvíjely také pozitivní a respektující vztah k druhým lidem. V průběhu dne bylo uplatňováno a vyžadováno dodržování společenských pravidel, zdvořilé chování a šetrné zacházení s hračkami a pomůckami. Ve velké míře byla podporována a rozvíjena samostatnost a sebeobsluha dětí. Ke snadnějšímu přechodu dětí do základní školy přispívá také úzká spolupráce mezi všemi pedagogy školy, společné akce i kroužek *Předškolák*. Projevy a výkony dětí učitelky průběžně oceňovaly, k efektivnímu formativnímu hodnocení však docházelo jen v malé míře (dětem byla málo poskytována konkrétní zpětná vazba k jejich vzdělávacímu pokroku). Pouze ojediněle byly děti vedeny i k sebehodnocení. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami bylo přirozeně včleňováno do kolektivu ostatních dětí, spolupráce učitelek s asistentkou pedagoga byla funkční a plánovaná.

Metody a formy výuky ve sledovaných hodinách základní školy podporovaly ve všech hodinách dosažení vzdělávacího cíle. Učitelé zařazovali vhodnou motivační složku s možností zapojení a vlastního vyjádření žáků, převládala v nich příznivá spolupracující atmosféra. Ve všech hodinách učitelé nabízeli žákům aktivizující formy a metody práce s možností zajímavých činností mimo lavice, v kruhu na koberci, u tabule. Zájem o předmět učitelé podporovali zařazováním praktických situací, zajímavostmi a propojením učiva

s reálným životem s využitím znalostí žáků a mezipředmětových vztahů. Zpestření v několika hodinách podpořilo zařazení písniček a pohybové relaxace. Vzájemnou spolupráci žáci rozvíjeli pokaždé prací ve dvojicích či skupinách. Postoje žáků byly rozvíjeny ve větší míře. Většinou byla výuka diferencovaná pro podporu nadaných žáků nebo jejich případný zájem o určité téma. Kladené nároky byly přiměřené a srozumitelné, tím se zvyšovala samotná motivace žáků k dokončení zadané práce. V hospitovaných hodinách byly často využívány další informační zdroje. Žáci měli možnost informace získané z různých zdrojů vyhledávat, třídít, analyzovat a aplikovat. Ve všech hodinách učitelé poskytovali žákům zpětnou vazbu, která byla využitelná k jejich dalšímu učení. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla na partnerské úrovni. Žáci se nebáli učitelky oslovit a obrátit se na ně s přáním nebo prosbou, ve všech hodinách diskutovali k zadanému úkolu. Sledované hodiny byly podloženy množstvím názorného materiálu, didaktickými pomůckami, krátkými videi. Digitální technika byla využívána učiteli i žáky. Hodiny byly většinou uzavřeny pochvalou žáků a vždy bylo uplatněno efektivní sebehodnocení. V některých hodinách učitelé začlenili prvky vzájemného hodnocení a pokaždé shrnuli výuku se zapojením žáků.

Ve školní družině měli žáci po dopoledním vyučování dostatečný prostor pro odpočinek a relaxaci. Vychovatelka připravuje činnosti v souladu s potřebami žáků mladšího školního věku. Nabídka zájmového vzdělávání byla dostatečně široká. Přínosné je, že je často uskutečňován i pobyt venku.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola podporuje rozvoj osobnosti dětí, směřuje k naplňování klíčových kompetencí. Pedagogické pracovnice sledují vývoj jednotlivých dětí na základě jejich projevů, informace jsou registrovány, stanoveny jsou i konkrétní pedagogické záměry. Získané informace jsou využívány ke komunikaci s rodiči dětí, občas i k plánování individuálně zaměřené vzdělávací nabídky. Učitelky ale vychází zejména z vlastní znalosti dětí a používají ji k uplatnění vhodného přístupu v aktuálním pedagogickém působení.

V průběhu hospitací se děti projevovaly přirozeně, aktivně se zapojovaly do činností. Přátelské prostředí významně přispívá k otevřené komunikaci dětí mezi sebou i s dospělými. Děti se přizpůsobovaly danému režimu i stanoveným třídním pravidlům. Měly základní povědomí o okolním světě a jeho dění, o rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách prostředí a počasí. Chápaly hlavní číselné a matematické pojmy a prakticky je používaly. Při pohybových činnostech zvládaly základní dovednosti a prostorovou orientaci, uměly pracovat s různorodým výtvarným materiálem. Uplatňována byla pravidla slušného chování, děti měly zafixováno používání zdvořilostních výrazů. Velmi samostatné byly při sebeobslužných činnostech a při stravování. Vycházkami do okolí je rozvíjena fyzická zdatnost a obratnost dětí, podporován je jejich kladný vztah k životnímu prostředí. Škole se daří rozvíjet u dětí i pocit sounáležitosti s místem, ve kterém žijí, a rozšiřovat jejich povědomí o blízkém okolí.

Úroveň vzdělávání v základní škole učitelé monitorují průběžně, za přispění obvyklých diagnostických a evaluačních nástrojů (pedagogické pozorování, ověřování získaných vědomostí a dovedností atd.). Informace o naplňování očekávaných výstupů zaznamenávají formou klasifikace. Získané údaje o posunech žáků jsou účelně evidovány.

Pravidelně jsou také sledovány vzdělávací výsledky na úrovni tříd. Na konci školního roku 2021/2022 prospělo s vyznamenáním 92 % žáků. Většina žáků měla možnost zažít pocit úspěchu, který byl významnou motivací pro jejich další školní práci. Podpůrná opatření

pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou dostatečně účinná. Vzdělávání těchto žáků koordinuje výchovná poradkyně (ředitelka školy). Při identifikaci speciálních vzdělávacích potřeb dětí a žáků škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, případně dalšími odborníky (např. logopedická preventistka v mateřské škole).

Učitelé využívají průběžné slovní hodnocení ve větší četnosti. Ověřování znalostí a dovedností žáků probíhá i při projektovém vyučování.

Ke kvalitním výsledkům vzdělávání přispívají vstřícné vztahy a otevřená komunikace se zákonnými zástupci dětí a žáků. Škola vstřícně reaguje na většinu jejich podnětů, uplatňuje vůči nim partnerský přístup založený na oboustranné důvěře a pravidelném kontaktu. Průběžné informování rodičů o pokrocích dětí, v základní škole o prospěchu a chování žáků a případná řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů napomáhají zefektivnění předškolního a základního vzdělávání. V případě potřeby jsou nabízeny konzultace a informační schůzky. Četně pořádané kulturně společenské aktivity a prezentace dovedností dětí i žáků na veřejnosti přispívají k vytváření pocitu sounáležitosti s obcí.

Ve škole je zřízeno školní poradenské pracoviště, jehož činnost zajišťuje ředitelka školy (zároveň vykonává funkci výchovného poradce), která spolupracuje s třídní učitelkou, která vykonává funkci metodika prevence, vychovatelkou školní družiny a učitelkami z mateřské školy. Odborná erudice ředitelky (speciální pedagogika) se odráží v kvalitě poskytovaného poradenství.

Žáci jsou vedeni k rozvoji hudebnosti. Většina žáků navštěvuje zájmové kroužky *Veselé písčání* (hra na zobcovou flétnu) a hru na ukulele. Škola nabízí žákům možnost projevit svůj zájem i nadání v nejrůznějších soutěžích. Největším úspěchem v loňském roce bylo třetí místo žákyně 3.třídy v celostátní výtvarné soutěži s mezinárodní účastí *Lípa mýma očima*. V oblastním kole pěvecké soutěže *Poličský skřivánek* obsadily žákyně druhé a třetí místo. V oblastním kole recitační soutěže získala žákyně druhé místo. V celostátní soutěži *Bobřík informatiky* získal žák plný počet bodů.

Škola realizuje každoroční projekty např. *Rok na vesnici* (podpora sounáležitosti s obcí), *U krmelce a ptačího krmítka* (podpora environmentálního vzdělávání), *Barevný týden (zvyky a tradice)* a celoroční projekt v letošním roce *To bude cirkus* (výstupem bude představení pro rodiče).

Závěry

Vývoj školy

- Průběžně dochází ke zlepšování materiálních podmínek školy,
- vzdělávací nabídka v mateřské škole je nyní důsledně diferencovaná podle věku dětí,
- plánovaná a systematická pozornost je nyní v mateřské škole věnována logopedické prevenci,
- zvýšení počtu tříd (o jednu) v základní škole.

Silné stránky

- Kladné vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání vytváří příjemné učební prostředí a posiluje harmonický rozvoj osobnosti,

- reálně stanovená koncepce i strategie rozvoje školy, promyšlený a aktivní přístup ředitelky a společné úsilí všech zaměstnanců přispívají ke zvyšování kvality vzdělávání,
- úzká vzájemná spolupráce mezi mateřskou školou, základní školou a školní družinou podporují soudržnost školy i návaznost vzdělávání,
- nižší počet zapsaných dětí a žáků, který příznivě ovlivňuje možnosti individualizace vzdělávacího procesu,
- přátelská atmosféra mateřské školy a podporující přístup pedagogů, které přispívají k vytváření pozitivního prostředí vzdělávacího procesu v mateřské škole,
- podnětné prostředí a příkladná spolupráce školy se zřizovatelem, otevřenost školy a její prezentace na veřejnosti podporují pocit sounáležitosti s obcí,
- podpora hudebnosti a rozvoj uměleckých dovedností žáků,
- využívání kooperativních metod a forem práce v základní škole zvyšuje efektivitu vzdělávacího procesu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Při hodnocení dětí v mateřské škole je jen ojediněle využíváno formativní hodnocení, děti jsou minimálně vedeny k sebehodnocení.

Příklady inspirativní praxe

- Promyšlené a aktivní řízení školy; metodická podpora a odborná zdatnost ředitelky v oblasti základního i předškolního vzdělávání a výrazná partnerská spolupráce podporují plynulou návaznost vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- vést průběžně děti v mateřské škole k dovednosti vlastního a vzájemného hodnocení, které posiluje rozvoj osobnosti,
- využívat při hodnocení dětí v mateřské škole formativní hodnocení; zaměřit na tuto problematiku další vzdělávání pedagogických pracovníků,
- ve větší míře využívat diagnostické záznamy dětí k plánování cílené individualizace vzdělávacího procesu pro všechny děti (nejen pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami).

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 13. 3. 2023

2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Život mezi kamarády, aneb školka plná zábavy*, platný od 1. 9. 2021
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Tvořivá škola* s platností od 1. 9. 2021
4. Školní vzdělávací program školní družiny *Tvořivá družina* s platností od 1. 9. 2021
5. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2021
6. Rozvrh hodin, školní rok 2022/2023
7. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023
8. Třídní knihy základní a mateřské školy, školní rok rok 2022/2023
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základní a mateřské školy, školní rok 2022/2023
11. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2022/2023
12. Zápisní listky, školní rok 2022/2023
13. Preventivní program pro školní rok 2022/2023 s platností od 1. 9. 2022
14. Záznamy z jednání pedagogické rady ZŠ a MŠ, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
15. Školní matrika dětí a žáků, školní rok 2022/2023 (výběr)
16. Rozpis přímé pedagogické činnosti učitelek v mateřské škole, školní rok 2022/2023
17. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, školní rok 2022/2023 (výběr)
18. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2022/2023
19. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2021
20. Školní řád základní školy s platností od 1. 9. 2021
21. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání dětí, školní rok 2022/2023
22. Přehled docházky dětí, školní rok 2022/2023
23. Koncepce rozvoje školy *Táhneme za jeden provaz* s platností od 1.9.2021
24. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-548/17-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Erik Landeckí, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Mgr. Milena Pokorná, školní inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.